

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DZD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

birželio

26 d.

Sekmadienis

Nr. 52 (1139)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

Dvidešimtmetį sutinkant

Vikoniečiai darbuojasi šauniai

Suformuoti 480 tūkstančių plytų, 120 tūkstančių drenažo vamzdžių per mėnesį — ne juokai. Juk prieš dešimt metų Vikonių plytinėje per ištisą sezoną tiek nebuvo padaroma. Bet

plytinės kolektyvas darbus. Čia mėnesiniai planai ne tik įvykdomi, bet ir viršijami. Stai, iki mėnesio galo dar liko keletas dienų, o jau suformuota 520 tūkstančių plytų ir 127 tūkstančiai drenažo vamzdžių. Viršytos ir gaminių išdegtumo užduotys.

— Septynių mėnesių gamybos planą įvykdysime iki Tarybų Lietuvos dvidešimtųjų metų. — toks vikoniečių žodis.

Nėra abejonės, kad žodis bus ištesėtas, nes visas kolektyvas darbuojasi šauniai.

J. Kalmantas

BRANGIAUSIAS TURTAS

Kas nežino darbščiųjų „Lenino keliu“ kolūkio žmonių. Jų portretus matome rajono Garbės lentoje, jų pavardes skaitome kiekviename kolūkių socialistinio lenktyniavimo biuletenyje. Kasmet kolūkyje prikelžiama daug pieno, pagaminama mėsos, išauginami gausūs derliai.

Ši pavasarį „Lenino keliu“ kolūkio žemdirbiai vieni pirmųjų baigė sėją. Gerai prižiūrimi pasėliai. Įpusėta šienapūtė. Nėra abejonės, kad antraisiais septynmečio metais kolūkio nariai pradžiugins puikiais laimėjimais.

— Žmonės. Stai gėrybių priežastis! — sako kolūkio pirmininkas A. Slavenskas.

Kolūkio partinė organizacija ir valdyba didžiausią dėmesį skiria žmogui.

Kas buvo Br. Baukienė buržuaziniams laikais? Tarnaitė, padienė darbininkė. Dabar ji — kolūkio kiaulių fermos šerikė — pirmūnė. Jos šeimai kolūkis pastatė namą naujoje gyvenvietėje. Už gerą darbą ji turi vyriausybinius apdovanojimus.

Kolūkinės santvarkos metais kolūkyje išaugo dešimtys puikių darbininkų ir organizatorių. Jų skaičiuje melžėjos G. Banytė ir M. Sukytė, brigadininkas V. Dagys, laukininkystės darbininkas E. Balaišis ir daugelis kitų.

Čia daroma viskas, kas įmanoma, kad žmogus gyventų turtingiau ir kultūringiau. Kolūkio valdyba stato išsimokėtinai namus kolūkiečiams, elektrifikuoja ir radiofikuoja jų butus. Kas metal didžiulės lėšos skiriamos kultūriniam reikalams. Čia baigiami statyti ir įrengti didžiuliai puošnūs kultūros namai, valgykla, bus pradėta vidurinės mokyklos statyba.

Didžiulis dėmesys žmonių auklėjimui, jų buičiai skiriamas „Anykščių šilelio“, „Pergalės“, „Vienybės“, „Draugystės keliu“ ir kituose kolūkiuose, kurie pirmąją gamindami įvairius žemės ūkio produktus. Visame rajone žinomos karvių melžėjos T. Banytė, O. Černiauskaitė, kiaulių šerikė A. Gilytė, V. Pečiukėnaitė, veršinė C. Strolytė ir kiti kolūkiečiai-pirmūnai.

Kai pažvelgi į rajono kolūkių socialistinio lenktyniavimo biuletenį, nerandi jame nė vienos pirmūno pavardės iš „Laisvo artojo“, „Kalnapilio“, „Jaunosios gvardijos“, J. Zemaitės vardo kolūkių. Argi juose

nėra darbščių žmonių? Yra. Tik kolūkių valdybos nesusidaro žiems sąlygų dirbti, ir jie negali pastiekti patenkinamų rezultatų.

Stai ką pasakoja „Diktaro“ kolūkio kiaulių šerikės J. Vitkienė ir N. Sinkevičienė:

— Nebe pirmus metus darbuojamės, o reikalai fermeje negerėja. Pirmininkas A. Sakalauskas nereaguoja į mūsų pasiūlymus ir pageldavimus.

Kolūkis atsilieka gamindamas mėsą ir pieną. Žemas laukų derlingumas.

Žmogus — brangiausias kolūkio turtas. Ir nėra tokio kolūkiečio, kuris nenorėtų būti pirmūnu, žinomu visame rajone. Nėra tokio žmogaus, kuris nenorėtų gyventi turtingiau ir kultūringiau. Kolūkių valdybų ir partinių organizacijų pareiga — daugiau rūpintis kolūkiečių darbu, jų buičimi ir reikalais.

Joninių vakarą tylų...

Birželio dvidešimt trečiosios vakare „Pergalės“ kolūkio kvepiančiose lankose anksčiau negu paprastai nuskambėjo paskutinė šienplovų daina. Po našaus dienos darbo kolūkio šienplovai ir grėbėjos, tautiniais rūbais pasipuošę jaunieji ir gyvulininkystės darbuotojai skubėjo prie Rubikų ežero, į vėliavomis ir girliandomis pasipuošusią Šventavartės salą. Čia įvyko didžiulė tarpkolūkinė Joninių šventė. Pas šeimininkus pergaliečius ir „Anykščių“ fabriko darbininkus į svečius atvyko ir

šventės vėliava. „Pergalės“ kolūkio kultūros namų pučiamųjų instrumentų orkestras šventėje dalyvaujančių Jonų ir Janinų garbei atlieka iškilmingą maršą. O po truputį pertraukėles prasidėdavo bendras kolūkių meninės saviveiklos kolektyvų koncertas.

kalmynai iš „Ateities“, „Kelio į komunizmą“, „Puntuko“ ir kitų kaimyninių kolūkių.

Lygiai devynioliktą valandą į stiebą pakilo tradicinės liaudies šventės vėliava. „Pergalės“ kolūkio kultūros namų pučiamųjų instrumentų orkestras šventėje dalyvaujančių Jonų ir Janinų garbei atlieka iškilmingą maršą. O po truputį pertraukėles prasidėdavo bendras kolūkių meninės saviveiklos kolektyvų koncertas.

certas. Vienas po kito pasirodo „Pergalės“ kolūkio ir „Anykščių“ fabriko šokėjai, muzikantai.

Iki pat aušros virš ežero negeso dešimtys plaukiojančių laužų, skambėjo muzika ir dainos, vyko įvairūs žaidimai, įdomūs atrakcionai. Sunku buvo rasti giliai pakrantės krūmuose paslėptą paparčio žiedą, bet ir jis vis dėlto atsidadė laimingųjų rankose. Daugiau kaip dvidešimt meškerojų kovoję žvejojimo varžybose.

M. Zenėnas

Gerinti buhalterinę apskaitą ir kontrolinį-revizinį darbą kolūkiuose

Praėjusį antradienį įvyko Anykščių rajono Darbo žmonių deputatų tarybos devintoji sesija. Sesijai svarstyti buvo pateiktas vienas ypatingai šiuo metu svarbus ir aktualus klausimas — apie buhalterinės apskaitos ir kontrolinio-revizinio darbo pagerinimą rajono kolūkiuose. Rajono Tarybos deputatai, o taip pat sesijos darbe dalyvavę kolūkių buhalteriai ir revizijos komisijų pirmininkai iš klausė rajono žemės ūkio inspekcijos viršininko, deputato St. Krikštano pranešimą apie rajono kolūkių ūkinės-finansinės veiklos apskaitą ir kontrolę bei priemones šiam darbui pagerinti.

Kaip pažymėjo pranešėjas, eilėje kolūkių iki šiol dar nepatenkinamai dirba buhalteriai ir revizijos komisijos, blogai gyvulininkystės apskaita, netinkamai su tvarkomi gyvulių kritimo dokumentai, nesurūpinama medžiagų bei smulkaus inventoriaus apskaita, dėl ko dažnai dar pasitaiko visuomeninio turto ir lėšų švaistymo ir grobstymo faktų. Nepatenkinamai bu-

halterinė apskaita tvarkoma „Levaniškio“, Puškinio vardo, „Gimtosios žemės“, „Tarybinio artojo“ ir kituose kolūkiuose. P. Cvirkos vardo, Černiachovskio vardo, „Lenino keliu“ ir „Paryžiaus Komunos“ kolūkiuose įvairios medžiagos bei atsarginės mašinių dalys perkamos pas privačius asmenis, aukštesne kaina, negu valstybinė, iššvaistoma nemaža lėšų.

Atrodo, kiekvienam kolūkiui turėtų rūpėti kiekvieno gaminamo žemės ūkio produkto gamybos savikainos apskaitavimas, tačiau tokių kolūkių, kaip „Gimtoji žemė“, „Kėllas į komunizmą“ buhalteriai tiesiog baidosi šio darbo ir todėl nenuostabu, jog čia nė kiek nesigilinama į kolūkio ekonomiką, nekovoja ma už savikainos mažinimą.

Kalbėjęs sesijoje deputatas V. Rinkevičius pažymėjo, kad kolūkių buhalteriams bei revizijos komisijoms turėtų daugiau padėti žemės ūkio inspekcijos buhalteriai-instruktoriai. Gi pastarieji iki šiol dar nepajėgia atlikti savo

darbo. Per šių metų nepilnus penkis mėnesius buvo padarytos tik 25 revizijos, nors įvairių finansinės drausmės pažeidimo faktų kolūkiuose dar pasitaiko dažnai. Stai, „Zalgirio“ kolūkyje buvo jau seniai paželdžiami žemės ūkio artelės įstatai, daug rimtų trūkumų buvo ir finansinėje ūkinėje veikloje. Tačiau nei žemės ūkio inspekcijos darbuotojai, nei revizijos komisijos nariai viso to nepastebėjo, ir tik pačių kolūkiečių dėka buvo išskirti stambūs trūkumai. Nepaisydami įstatymo, K. Staro vardo, „Diktaro“, „Ateities“ ir „Draugystės“ kolūkių valdybos už verselių auginimą kolūkiečiams išdalino visuomeninę žemę, pievas.

Tokie ir panašūs trūkumai turi būti rimtas signalas visoms revizijos komisijoms, nes jų jos privalo domėtis šiais klausimais ir laiku užkirsti kelią švaistymams ir grobstymams.

LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas Vl. Stašys kritikavo rajono tiekimo ir prekybos organizacijas už tai, kad

jos neaprupina kolūkių mašinų atsarginėmis dalimis. Dėl to kolūkiai tiesiog yra priversti ieškoti šių dalių pas įvairius spekuliantus, mokėti dvigubą kainą.

Deputatas P. Marčiukas pažymėjo, kad kolūkių valdybos ir rajono žemės ūkio inspekcija teityje turėtų atkreipti rimtą dėmesį į savo kadro mokymą. Maža dar yra buhalterių, kurie savo žinias gilintų neakivaizdiniu būdu specialiose mokyklose. Revizijos komisijos pirmininkai šiam darbui iš viso beveik nepažįstami. Būtina dažniau organizuoti seminarus, kurių metu būtų nagrinėjamas atskirų kolūkių buhalterijų ir revizijos komisijų atliktas darbas, plačiai dalinamasi darbo patirtimi.

Apie trūkumus Anykščių rajono kolūkių finansinėje ūkinėje veikloje ir priemones jiems išgyvendinti kalbėjo ir LTSR Žemės ūkio ministerijos atstovas drg. Martinėnas.

Sesija svarstyti klausimu priėmė atitinkamą sprendimą.

Z. Mikšys

Trimitai kviečia turistus

Respublikos keliais ir žaliuojančių lankų takeliais apkeliauję šimtus kilometrų, aplankę eilę istorinių-revoliucinių vietovių, gamtos ir kultūros paminklų, vakar dienos popietę, skardaus trimito kviečiami, į Anykščių šilę, suplaukę jaunieji turistai — Panevėžio zonos turistų-kraštotyryninkų saskrydžio dalyviai. Plačiai išsiskleidusiame baltų palapių miestelyje Šventosios pakrantėje apsigyveno daugiau kaip 400 turistų sporto mėgėjų, su šventiniais raportais atkeliavusių iš trylikos respublikos rajonų.

Penkias dienas čia ilsėsis ir išskylaus jaunieji turistai. Prie ne-

gėstančio taikos ir draugystės laužo skambės moksleivių juokas ir dainos. Įdomi ir turininga saskrydžio programa laukia jaunųjų turistų. Jie aplankys įžymiąsias Anykščių apylinkių vietas, dalyvaus įvairiose turizmo varžybose, kraštotyros ir turizmo darbo klausimų konferencijose, kurios vyks saskrydžio metu. Tematinuose vakaruose jaunieji turistai vieni kitiems pasipasakos apie savo gimtųjų rajonų darbo žmonių laimėjimus, apie tuos pakitimus, kurie įvyko jų tėviškėje per dvidešimt Tarybų valdžios gyvavimo metų.

V. Vidalis

Rokiškėnai sako: „Ką pasižadėjom, įvykdysime su kaupu“

EMILIJA RŪŠENIENĖ DIDINA ĮSIPAREIGOJIMĄ

600 bekonų — ir tai ne riba

Reportažas iš
Rokiškio rajono Onuško
tarybinio ūkio

ras kurortas, — pasakoja Rūšienė. — saulė, grynas oras. Iš savo praktikos gerai žinau, kad lauke jie geriau pėnisi, greičiau auga.

— O kaip su įsipareigojimu? Įvykdysite?

— Apie tai ir kalbos negali būti. Stai vien dabartinio metu peniu iš karto virš 400 bekonų. 162 bekonus jau išauginau — jie pristatyti valstybei. Iš viso šiemet išauginsiu nemažiau kaip 600 bekonų. Tiesa, metų pradžioje apie tokį skaičių bijojau ir pagalvoti, atrodė, nelengva bus nupenėti ir 450. O dabar įpratau prižiūrėti ir žymiai didesni skaičių. Jeigu tik leistų patalpos, nebijo-

čiau vienu metu auginti ir 600 bekonų.

Kai kam gali atrodyti, kad Rūšienė viskas einasi, kaip sviestu patepta, kad tiek bekonų auginti ne taip jau sunku. Bet reikia tik pažūrėti vietoje, ir pamatysime, koks tai darbas. Kadangi patalpos čia nėra specialios, ne visi darbai mechanizuoti, kiaulių šėrėjai daug ką reikia atlikti vien savo rankomis. Tokį darbą drąsiai galime pavadinti žygium.

Reikia prisiminti, kad 1958 metais Rūšienė išaugino 80 bekonų ir, anot jos, galvojo, kad didesnio skaičiaus išauginti nebeįmanoma. O štai šiemet ji, be abejo, išaugins jau 600. Tai puikūs tempai, tai tikri septynmečio žingsniai.

Sėkmės, drauge Rūšienė! P. Milaknis

Su Emilija Rūšiene mes susipažinome metų pradžioje. Tuomet ji davė žodį šiemet nupenėti 450 bekonų. Tai pats didžiausias įsipareigojimas mūsų rajono kiaulių augintojų tarpe. Pasižiūrėkime, kaip sekasi Rūšienei darbe, kaip ji teisi duotą žodį.

Apžiūrime fermą.

— Čia — patys jauniausieji, — rodo Rūšienė 4—5 savaičių paršelių grupę. — Kaip matote, dauguma iš jų neblogai atrodo: gražūs, linksmi, gerai ēda. Bet yra ir silpnesnių, su kuriais turiu nemažai bėdos.

Dauguma bekonų — virš 200 — penimi lauke. Vieni iš jų būriuojasi prie automatinio girdyklų, šėryklų, kiti, pavėsyje išsitiesę, ramiai sau pūksčia.

— Čia jiems — tik-

Stasės Šatkutės žodis:

po 3500 kg pieno

Praeitais metais Rokiškio rajono „Vyturio“ kolūkio karvių melžėja Stasė Šatkutė buvo įsipareigojusi primelžti iš karvės po 2800 kg pieno. Tai nemaža, ir jai teko gerai padirbėti, net kartais ir paabejoti, ar primelš kiek užsimojo.

Meti pasibaigė. Stasė Šatkutė iš 13 prižiūrimų karvių primelžė po 3172 kg pieno.

Stai ir įvykdyti tie planai, apie kuriuos pavasarį šaunioji melžėja dar taip nenoromis kalbėjo. Sunku pasakyti, kuo ji abejojo — ar

darbo sąlygomis, ar pati savimi nepasitikėjo.

Siandien, kada iš visų mūsų plačiosios šalies kampelių sklinda nauji darbo žmonių laimėjimai, iki šiol nematyti skaičiai, Stasė Šatkutė kalba žymiai drąsiau:

— Po 3500 kg pieno iš kiekvienos karvės reikia primelžti!

O kaip šiemet? Ar Stasė taip pat saugo žymiai didesnius planus ir

nenori apie juos pasakyti? Neabejojame tuo.

V. Latvėnas

neliko jokios abejonės, jog ką užsibrėžė — pasieks.

„Už taiką“ kolūkio pirmininkas drg. Jaglauskas mums papasakojo, kaip sutvarkytas apmokėjimas už darbą gyvulininkystės darbuotojams. Melžėjoms nustatytas garantuotas, tvirtas atlyginimas, jos kas mėnuo gauna už

— O jūs darykite kaip mes. Duokit ne daug kartų po šimtą, o vieną kartą bent porą tūkstančių rublių už įsipareigojimų įvykdymą.

Drg. Žilmaras pasakoja, kaip sutvarkytas jų kolūkyje darbuotojų premijavimas.

— Pamėginsim ir mes taip, — tvirtai sako drg. Jaglauskas.

— Negerai darot, kaimynai, — sako drg. Slavenskas, — gyvenat be perspektyvų.

Bevaikštinėdami po fermas, anykštėnai pastebi kiaulėms laikyti namelius.

— Žiemos metu juose laikė po 45 kiaules, — pasakoja kolūkio pirmininkas.

— Gera darėt, — sako drg. Žilmaras. — Bet vistiek reikia ir naujos kiaulidės statyba rūpintis. „Už taiką“ kolūkį šefuoja Salų žemės ūkio technikumas.

— Popierinių ar darbais? — klausia anykštėnai.

— Ne, mūsų šefai nepopieriniai. Savo jėgomis 20 hektarų kukurū-

(Nukelta į 4 psl.)

Birželio mėn. 23 d. mūsų rajono žemdirbių delegacija lankėsi pas kaimynus-rokiškėnus. Kolūkių vadovai, laukininkystės ir gyvulininkystės darbuotojai aplankė eilę Rokiškio rajono kolūkių, susipažino su rokiškėnų laimėjimais, pasidalino darbo patirtimi.

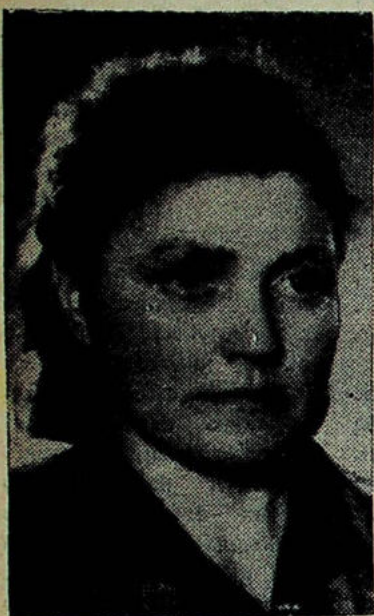
— Kokiomis mintimis, kokiais užmojais gyvena jūsų rajono žemės ūkio darbuotojai? — tokiu klausimu mes kreipėmės į Rokiškio rajono laikraščio „Po Spalio vėliava“ darbuotojus.

Žemiau spausdiname rokiškėnų organizuotą medžiagą ir „K. d.“ spec. korespondento Č. Bytauto reportažą apie dviejų lenktyniaujančių rajonų žemdirbių susitikimą.

Automatinės šėryklos — gerai

Z. PROKOPOVA

Rokiškio rajono „Kairėlių“ kolūkio kiaulių šėrikė, rajono DZDT deputatė

meistras, skaičius nedidelis. Bet kol kas pas mus tokios sąlygos.

Kai praėjusių metų pavasarį į klaidę atvežė pirmąją automatinę šėryklą, nieko nelaukę pradėjome ardyti kelių gardų pertvaras ir daugiau kaip 20 pusbeikonų sulėidome į vieną grupę. Greit jie „perprato“ naująją techniką ir, kur buvę, kur nebuvo, kišdavo savo snukius prie miltų, koncentruotų pašarų. Fermoje darbo išvyk pasidare mažiau. Juk laikyti 20 kiaulių atskiruose garduose ir laikyti jas drauge — didelis skirtumas. Be to, iš savo praktikos pastebėjau, kad bekonai, ēdami iš automatinę šėryklų, auga žymiai greičiau. Vidutinis jų paros prisvoris siekia iki 450—500 gr.

Šiais metais mūsų kalūkis įsipareigojo pagaminti po 49 cent mėsos. Pagrindą sudarys kiauliena. Reiškia, mūsų pareiga dirbti dar geriau, dar daugiau paroduoti valstybei geros kondicijos bekonų. Grupę kiaulių prie automatinės šėryklos padidinau dvigubai. Dabar viename garde yra 40 bekonų, visi auga gerai. Neseniai iš šios grupės 22 pristatėme į Rokiškio

gyvulių bazę ir visi buvo pripažinti tinkamos kondicijos. O tai labai svarbu — iš vienos pusės mes pateikiame aukščiausios rūšies mėsą, o iš kitos — smarkiai pakyla ir mano atlyginimas. Pagal mūsų kolūkio valdybos nutarimą už vieną gyvo svorio mėsos kilogramą, pristatyto valstybei ir priskaityto į bekonų grupę, kiaulių šėriklai mokama 70 kap., o jei klaukė eina į mėsinę grupę — 40 kap.

Turiu pasakyti, kad mūsų kolūkio valdyba rūpinasi gyvulininkystės darbuotojais. Valdybos nutarimu mums nustatytos kasmetinės vieno mėnesio atostogos. Nuo šių metų pradžios kolūkio gyvulininkystės darbuotojams įvestas piniginis atlyginimas, kuris išmokamas kiekvieną mėnesį.

Šiais metais mes turime visas sąlygas įvykdyti prislitimus socialistinius įsipareigojimus mėsos gamyboje. Juk niekas neužginčija, jog saulė, grynas oras — tai geriausi vaistai nuo visoklausų ligų. Todėl jau dabartiniu metu kiaules laikome vasaros stovykloje. Artimiausiu metu fermoje pastatysime dar keturias automatinės šėryklas ir galutinai pereisime prie grupinio bekonų penėjimo. Nė kiek nedvejodama sakau, jog automatinės šėryklos — gerai!

melžėjos nežino, kiek turi primelžusios pieno, o pas rokiškėnus kitaip. Čia kiekviena melžėja puikiai žino savo socialistinius įsipareigojimus,

PASIMOKYTI, PASITARTI

žino, kiek tą ar kitą dieną gavo pieno. Mes lankėmės ne pirmąjį kartą. Čia kiekviena melžėja puikiai žino savo socialistinius įsipareigojimus, kad

grafiko įvykdymą tris premijas: pirma — 100 rub., antroji — 75 ir trečioji — 50 rublių.

— Patenkintas tuo? — klausia „Zalgirio“ kolūkio pirmininkas drg. Žilmaras.

— Nelabai.

Trys anykštėnų grupės pasipylė po Rokiškio rajono kolūkius, kad patikrinus, kaip vykdomi socialistiniai įsipareigojimai. Važiavom su vilktimi pasimokyti, pasitarti, kaip dar geriau dirbti, daugiau pieno, mėsos pagaminti. Rokiškėnai — nuoširdūs žmonės. Visą aprodė, visą širdį atvėrė.

Mūsų grupė teko lankytis „Už taiką“ ir „Artojo“ kolūkiuose. Pirmiausia, kas gero krito visiems anykštėnams į akis, tai puikiai sutvarkyta kiekviename kolūkyje vaizdinė agita-

cija. Šiuo atžvilgiu kaimynai mus toli pralenkia.

„Už taiką“ kolūkio raštinės sienos nukabinėtos diagramomis, įvairiose stenduose išrašyti kolūkio ekonominiai rodikliai, labai vaizdžiai parodyta pieno gamybos eiga. Čia kiekvienas kolūketis, atėjęs vienu ar kitu reikalu į raštinę, nieko neklausęs sužino, kaip vyksta pieno, mėsos gamyba, kaip vykdomas socialistinių įsipareigojimų grafikas.

Pas mus daug kur

Mūsų darbas ir poilsis

Lygiai 9 val. ryto pradėjo suktils silosaplovė. „Naujo gyvenimo“ kolūkiečiai kibo į darbą. Tadien reikėjo užbaigti ankstyvojo siloso gamybą. O be to, ir nepaprastas šeštadienis kolūkiečiams buvo. Kultūros namuose A. Vienuolio pjesė „Prieblandoje“ vakare savi-veiklininkai turėjo vaidinti. Gi dauguma savi-veiklininkų prie silosaplovės darbavosi. Traktorininkas Juozas Matuliuskas leido traktorių

pilnu pajėgumu. Juk vakare kultūros namuose jam teks smulku griežti. Brigadininkas Aloyzas Sprindys atidžiai stebėjo, kaip pildoma siloso duobė, o mintyse dar kartą Nakučio rolę kartojo.

Po darbo, atrodo, neblogo būty ir minkštoj lovoj pailsėti. Bet kur tau jaunimas išsės, jei ir ūsuoti dėdės namuose nenusėdi.

Nusiprausę ir persirengę seni ir jauni traukė į kultūros namus pasiklausyti muzikos,

pažiūrėti vaidinimo.

Vaidinimas prasidėjo. Salėje tylu. Scenoje matome geriausius kolūkiečių darbininkus, o jie ne tik dirbt, bet ir vaidinti gerai moka. Štai pakrovėjas Algis Pilkauskas klebono rūbuose „doro“ telsėjo rolę atlieka. Mašinos vairuotojas Juozas Vanagas scenoje girtuoklėlį, už degtinę liudijantį, vaidina. O štai ir piršlio melagio valdmenyje mokytojas Valčius. Gerai davatkėlės-pletki

Kolūkiečio Antano Kazlauskio paštas

„Gegužės Pirmosios“ kolūkiečio laiškiniškė Valė Arlauskienė Antaną Kazlauską sutiko priebutyje. — Net iš Amerikos jums siuntinukas, — padavė ji tarptautinio pašto štampu antspauduotą banderolę.

— Ką šį kartą atsiuntė? — kai Kazlauskas atplėšė banderolę, paklausė duklė.

„Vilni“, — atsakė tėvas.

Ir sėdosi skaityti.

Antano Kazlauskio vyresnysis brolis Jurgis aktyviai dalyvavo 1905 metų revoliuciniame judėjime. Kartu su Matu Strolia, kitais draugais, jis viešai pasisakydavo prieš caro valdžią, skleidė pažangias mintis. Apie tai sužinojo ochranka. Grėisė kalėjimas. Jurgis Kazlauskas išvyko į Ameriką. Ten jį traukė ir noras surasti geresnį gyvenimą.

Amerikoje niekas

Kazlauskio nelaukė išskėstomis rankomis. Sunkus darbas išsėmė jėgas, palaužė sveikatą. „Reikalai su manimi, brolau, liūdni“, — rašė jis 1958 metų lapkričio 11 dieną iš Rochesterio (JAV). — Sergu džiova. Užrašau tau dviems metams lietuvių liaudies dienoraštį „Vilnis“. Kai gausi, parašyk“.

1958 metų sausio 6 dieną medicinos sesuo Lucy Bekis iš Rochesterio 185 Klein (matyti, ligoninės adresas), Jurgio Kazlauskio prašymu, pranešė apie sunkią jo sveikatos būklę. Parašė Lucy Bekis išreiškė savo nuomonę: „Jurgis Kazlauskas atsimetė nuo atalikių tikėjimo. Taip norėjo sugrįžti į tėvynę, bet veltui...“

Po kurio laiko Antanas Kazlauskas gavo tos pačios medicinos sesers antrą laišką. Ji rašė: „1959 metų vasario 21 dieną jūsų brolis

Jurgis Kazlauskas mirė. Turto nepaliko. Tik dėl laidotuvių sutaupė. Prieš mirtį mane pasiūkė ir liepė užrašyti jums šiuos laiškaščius: Kanados lietuvių savaitraštį „Liaudies balsas“ ir „Laisvę“. Sumokėjau 25 dolerius“.

Pažangius Amerikos lietuvių — laikraščius — „Laisvę“, „Vilni“, „Liaudies balsą“ Antanas Kazlauskas gauna reguliariai ir perskaitęs rūpestingai juos saugo. Šie laikraščiai primena broli, nuėjusį sunkų gyvenimo kelią „amerikiniame rojuje“.

V. Kavaliūnas

Konkursui

PAMINKLAS PRIMENA

(A P Y B R A I Z A)

Stovime prie paminklo ir skaitome bronzinomis raidėmis išrašytus žodžius: „Amžina šlovė darbo žmonėms, kritusiems nuo pikčiausių lietuvių liaudies priešų — buržuazinių nacionalistų rankos“. Sirdyje tvenkiasi nenumaldoma neapykanta tamsos šešėliams, per vieną naktį iš gyvųjų tarpo išbruku siems 24 naujo gyvenimo statytojus.

Iki dantų ginkluota Hitlerio kariauna, geležimi kaustytas batalas trypdama naujakurių žemės bujojančią vasarą, nukaukšėjo į Rytus. Į Vašuokėnus, anksčiau buvusio Brazdžio dvarą, atvyko Kupiškio rajono Subačiaus apylinkės bu-

ninkės rolę atlieka mokytoja Rudokaitė.

Ziūrėdami į sceną, nejučiomis visi atsidūsė, prisimindami sunkius praėjusius laikus, netelasybes ir skriaudas. Ir todėl pulkus nūdienis gyvenimas atrodo dar pulkesnis.

Taip dirba ir poilsauja „Naujo gyvenimo“ kolūkiečiai.

Agr. Vyt. Dubrava „Naujo gyvenimo“ kolūkis

Gamyba — antrasis egzaminas

(Pasakoja abiturientas Henrikas TOMKEVICIUS)

Dar besimokydamas J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos vienuoliktose klasėse, išgijau traktorininko telsę, vadinasi, išėjau iš mokyklos su brandos atestatu rankose ir traktorininko diplomu. Kartu su manimi traktorininko specialybę išgijo ir abiturientai S. Dapkevičius bei A. Gapševičius. Mes neieškosime darbo kur

nors įstaigoje, o valdy-sime traktorių rajono kolūkiuose.

Pasibaigė egzaminai. Klasės liko tuščios. Gavom keliolikus į gyvenimą. Nereikia, draugai, sustoti puslankelėje, o dar tvirtesniu žingsniu žengti ten, kur kviečia Tėvynė. Mano tikslas aiškus: padirbėti porą metų gamyboje, o po to studijuoti mechanizaciją Žemės ūkio akademijoje. Šiuo metu aš galutinal apsisprendžiau dirbti kuriame nors rajono kolūkyje traktorininku. Kolūkiuose dirbs ir klasės draugai K. Paršelis ir V. Mažvyta.

Pasakojimą užrašė

J. Paberžis

J. Pajarskas

Nuotraukoje: R. Aleksiejus už traktoriaus vairo. A. Džiumpos nuotr.

K. VAITKEVICIUS
A. BRĖMAITIS

Amaro gritės gyvulininkystės darbuotojai lėtisus metus gano gyvulius — vasarą natūraliose ganyklose, o žiemą vėlyvosios sojos liekanose. Tai padeda sutaupyti daug pašarų ir mažiau darbo reikalauja priežiūra, ūkiai gamina žymiai pigesnę mėsą.

Tambovsko rajono „Priamurjės“ kolūkyje taip laikomas veršis žiemos metu per parą plauga 400 gr., o vasarą — 750—800 gramų gyvo svorio. 1 centnerio mėsos priesvorio savikaina — 190—200 rb.

Nuotraukoje: geriausia kolūkiečių gyvulininkystės darbuotojų brigada. Š kairės į dešinę — A. S. Petrinas, P. S. Charlainova, P. A. Zalkovas ir P. P. Laptevas.

E. Briuchamenko (TASS) nuotr.

žė Sabalyš.

— Aš nenugalimosios fiurerio armijos statytinis. — pareiškė jis susirinkusiems klėme žmonėms. — Mane jūsų valdytoju paskyrė.

Pažvelgęs į nuleistas tik ką buvusių naujakurių galvas, hitlerininkų padlaižys pridūrė:

— Palaidokit svajonę apie nuosavą žemę. Niekados negausit jos, driskiai. Įsakau vežti visus javus į dvaro klotimą. Kas nevykdys mano įsakymų, — Sabalyš pasisuko ir parodė ranką į vakarus, — paslūsi tuos į Saksoniją. Su prantat?

Antanas Rasčiulevičius iš susirinkimo grįžo paniūres.

— Motin, sunkūs laikai atėjo. Mes vėl kumečial, — pakabinęs ant vagio kepurę, prašneko jis. — Neilgal teko pasidžiaugti tarybinės valdžios duota žeme...

Prasidėjo slogūs mėnesiai būvusiems naujakuriams. Sabalyš iš darbininkų prakaito spaudė duoną Hitlerio armijai.

Dalis gėrybių riedėjo į Sabalio dvarą.

1943 metais vokiškieji nacistai, išiveržę į Tarybų Sąjungos gilumą, pradėjo masiškai gabenti tarybinius piliečius į Vakarus. Užkaltais langais pilni žmonių ešelonai bildėjo į koncentracijos stovyklas, Vokietijos dvarus. Maža jų dalis sustodavo ir Lietuvoje.

Vieną tų pačių metų dieną hitlerininkai 20 rusų ir ukrainiečių tautybės žmonių atvežė Vašuokėnų dvaro ūkvedžiui Sabaliui. Šis patalpino juos „ištaigingai“ — po tris šeimas į du drėgnus kambarius.

— Išrašyti jiems bulvių ir duoti separuoto pieno, — įsakė Sabalyš.

Žmonės, išvarginti darbo, alkio ir skurdo, lyg šešėliai slankiojo po dvaro sodybą. Kai Sabalyš dieną, kitai išvykdavo, kai kurie jų patraukdavo prašyti duonos pas apylinkės valsčius. Tie mieliai padėdavo, dalindavosi tuo, ką turėjo.

Iš Rytų vis dažniau ir dažniau girdėdavosi patrankų kanonada. Žmonės ilgai klausydavosi laisvę pranašaujančių garsų. Rasčiulevičius ir kiti darbininkai iš partizanų atneštų lapelių ir atsišaukimų žinojo, kad „nenugalimoji“ hitlerinė kariauna, gavusi triuškinamąją Tarybinės Armijos smūgį prie Maskvos ir Stalingrado, ritasi atgal.

Nuėjusiam saviavilavimui artėjantį galą, dar labiau nirs Sabalyš.

— Kol ateis bolševikai, visus iššaudysiu, — šaukdavo jis.

Bet nespėjo...

Atėjo 1945 metai. Tarybinė Armija pribai-gė hitlerinį žvėrį jo paties urve. Į savo žemes sugrįžo naujakuriai. Antanas Rasčiulevičius, Franko Valčiukas, Nikolajus Petručenko ir keltas kitų vašuokėniečių šeimų nutarė dirbti susikūrusiame Troškūnų tarybinio ūkio Vašuokėnų skyriuje. Gyvenimas gerėjo su kiekviena diena.

(Bus daugiau)

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Praėjusią savaitę daugelis Vakarų spaudos organų pavadino gedulo savaitę Jungtinės Amerikos Valstijoms. Įtakingas Amerikos laikraštis „Niujork Taimes“ pažymi, antai, kad JAV patyrė „sunkiausią smūgį jautriausioje vietoje“. Šitaip laikraštis komentavo neįvykusį Eizenhauerio vizitą į Japoniją.

Įvykiai Japonijoje dar kartą įrodė gilia politinę krizę, kurioje atsidūrė JAV. „Kelionė po Azijos šalis — satelitus, kuri buvo sumanyta, kaip Aiko atsilveikimo kelionė, virto gėdingu, pralaimėjimu, kurio visus padarinius dar sunku numatyti“.

„— pareiškia anglų laikraštis „Reinolds nius“. Iš tikrųjų, Eizenhauerio kelionė atrodo labai skurdžiai. Filipinuose prezidentui teko slėptis už policijos nugaros. Į Taiwanį Ameri-

cininkų bei kareivių, kurių durtuvų dengiamas Eizenhaueris nuvyko į amerikine karinę bazę ir kalbėjosi su dabartinio Pietų Korėjos administracijos vadovu ho Čzonu.

Yra žinoma, kad Azijoje Jungtinės Amerikos Valstijos pokario laikotarpiu varė itin agresyvią politiką. Remdamosios tokio tipo marionetėmis, kaip Li Syn Manas, Čan Kai-ši, Ngo Din Djemas Pietų Vietnamo arba Kisis Japonijoje, jos laikė šį plautų rajoną savo tėvonią.

marionetės, kuriomis pasiskliovė JAV, dabar viena po kitos „pasitraukia iš žaidimo“. Gėdingai pabėgo iš Pietų Korėjos Li Syn Manas, baigiasi Kisis viešpatavimo dienos, svyruoja politinio lavono — Čan Kai-ši ramsčiai. „Azijoje, — pripažįsta laikraštis „Niujork Taimes“,

atsidūrė visiškai logiškai, nes Amerikos valdantys sluoksniai varė klastingą politiką — siuntė žvalgybinius lėktuvus į Tarybų Sąjungą, sužlugdė viršūnių pasitarimą, slėkė apjuositi visą pasaulį kariniais blokais ir karinėmis bazėmis.

Įvykiai Japonijoje nepaprastai aiškiai rodo, kad Jungtinių Amerikos Valstijų pastatyta karinių blokų siena dabar griūna, kad Amerikos tarptautinis autoritetas smunka ir šalis vis labiau izoliuojama politiniu atžvilgiu.

V. CHARKOVAS

Skandalingas JAV politikos žlugimas

kos prezidentas atvyko iš JAV 7-ojo laivyno laivų armados lydimas. Nepaisant to, kad buvo mobilizuoti stambūs čenkaistų ginkluotųjų pajėgų kontingentai prezidentui saugoti, ir Taivanyje įvyko anti-amerikinių demonstracijų. Pietų Korėjoje ma-

JAV prestižas, pasak Amerikos milijardieriaus Rokfelerio, nepataisomai nusmuko. Kartu N. Rokfeleris turėjo pripažinti, jog jo šaliai dabar tenka mokėti už tai, kad „ji negali realistiškai įvertinti faktų ir realistiškai nubrėžti tikslų“.

Tačiau taip buvo manyta be jokio pagrindo, nes JAV neatsižvelgė į tai, kas svarbiausia — į tautų valią. Užtat ma-

— susidarė grėsmė, kad visa mūsų karinė sistema nuo Aleuto salų iki Filipinų gali sugriūti“. Tokioje padėtyje JAV

PASIMOKYTI, PASITARTI

(Atkelta iš 2 psl.)

zų pasodino, patys ir prižiūrės. Daug padeda šefai ir kituose darbuose.

— O kaip jūs šefai? — klausia rokiškėnai. — Pas jus yra fabriku, įmonių.

Tačiau mes tuo pasi-girti negalim.

Mes kiaulių fermoje. Kaip tik šėrėjos duoda kiaušius dobilams.

— Negerai darot, — pastebi drg. Slavenskas. — Dobilus reikia su-smulkinti. Kiaulės geriau ēda, mažiau į mės-lą sumina. O dabar tik pašarus gadina.

— Būtinai taip dary-sim. — sako kolūkio zootechnikė. Ir duoda nurodymą atvežti prie fermos kapoklę.

— Vasarą geriausiai penisi bekonai, kai juos laikai ore, — pasakoja šelmininkams drg. Cil-cius. — Laikydami tvarte, mėnesiu ilgiau bekoną penit, — sako jis.

Pataria ir kiti pirmi-ninkai būtinai prie fer-

mos iširengti aptvarą.

Apžiūrėdami karvių bandą, lauke sutikome melžėją Bronę Sukienę. Ji jau gavo iš kiekvie-nos karvės po 1220 kg pieno.

— Jūs tikriausiai pir-mūnė?

— Kol kas ne, bet ši mėnesį Masalskienę aplenkiau, tikrai aplenkiau. Atvažiuokit, pamatysit, — pasakoja moteris.

Ir visur, kur mes be-sikalbėjome su žmonė-ris, jautėme tą pasiry-žimą kovoti už kuo ge-resnius darbo rezulta-tus. Su ugnele dirba rokiškėnai.

„Artojo“ kolūkyje mums nusiskundė, kad labai krenta paršeliai.

— O kuo šeriat? — klausia drg. Slavenskas.

Šėrėjos papasakojo. — O veislinėms kiau-lėms, rugių ar dirsių miltų nedavėt?

— Davėm.

— Štai čia ir yra kritimo priežastis.

Fermos vedėjas nu-

siskundė, kad turi blo-gos veislės kuilį.

— Važiukit šiandien į mūsų kolūkį ir atsivež-kit kuiliuką. Turim la-bai geros veislės, — sa-ko drg. Slavenskas.

„Artojo“ kolūkyje irgi labai puikiai atrodo vaizdinė agitacija, pla-čiai nusakanti ne tik kolūkio pasiekimus, bet parodanti ir perspektyvas.

Abiejuose kolūkiuose, kur teko lankytis, lei-džiami puikūs satyriniai sienlaikraščiai su labai meniškais karikatūro-mis.

— Kas pašo? — klausia „Artojo“ kol-ūkyje.

— Mūsų agronomas menininkas, — gauna-me atsakymą.

Daug gerų minčių papasakojo vieni ki-tiems, daug gerų patari-mų gavo iš rokiškėnų ir mūsų kolūkio vadovai. Anykštėnai pakvietė kaimynus pas save pa-viešėti.

Č. BYTAUTAS

Už redaktorių Č. BYTAUTAS

„Jie ruošiasi sudaryti seimas“

Troškūnų metrikacijos liure gauti pareiškimai, sekančioms santuokoms registruoti:

1. Skurulsko Stasio, Domo s., gim. 1928 m., gyv. Panevėžio raj., Raguvos apyl., Fermos kai-me, su Keraityte Jani-
2. Bieliūno Antano, Stasio s., gim. 1932 m., gyv. Troškūnų m., Kom-jaunimo gatvėje Nr. 2, su Jankauskaite Bronis-

Anykščių rajono DŽD Tarybos SPRENDIMAS

Anykštai, 1960 m. gegužės mėn. 20 d.

Dėl visuotinio mokymo vykdymo rajone

Anykščių rajono Darbo žmonių deputatų taryba pažymi, kad rajone, vykdant visuotinio septynerių metų mokymo įstatymą, yra rimtų trūkumų. Dar pasitaiko tėvų bei globėjų, kurie neįvertina privalomojo mokymo reikšmės ir sąmoningai neleidžia į mokyklą 7—15 metų amžiaus vaikų, nebaigusių septynmečio apmokymo. Miesto vykdomasis komitetas, apylinkių tarybos, kolūkių valdybos ir mokyklų vadovai nesilima atitinkamų priemonių ir nesudaro reikiamų sąlygų tam, kad 7—15 metų amžiaus vaikai, nebaigę septynmetės mokyklos, mokytojai. Ši nenormali padėtis apsunkina visuotinio septynerių metų mokymo įstatymo vykdymą ir daro didelę žalą mokyklinio amžiaus vaikams.

Anykščių rajono DŽD Taryba, remdamasi Lietuvos TSR Ministrų Tarybos 1959 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. 39, nusprendžia:

1. Įpareigoti miesto vykdomąjį komitetą, apylinkių tarybas ir mokyklų vadovybes sudaryti reikiamas sąlygas ir galimybes visiems 7—15 metų amžiaus vaikams mokytis ir baigti septynmetę mokyklą.

2. Tėvus ir globėjus, neleidžiančius į mokyklą arba atitraukiančius nuo mokslo 7—15 metų amžiaus vaikus, kurie nėra baigę septynmečio apmokymo, bausti įspėjimu arba iki 100 rb. administracinę bauda.

3. Šio sprendimo vykdymo kontrolę pavesti rajono DŽD Tarybos vykdomojo komiteto pirmi-ninko pavaduotojui drg. Zuloniui.

4. Šis sprendimas įsigalioja po 15 dienų nuo jo paskelbimo dienos ir galioja dvejus metus Anykščių rajono teritorijoje.

Anykščių rajono DŽD Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas P. MARCIUKAS

Anykščių rajono DŽD Tarybos vykdomojo komiteto sekretorius P. DAUKSA

lava, Bronislavo d., gim. 1942 m., gyv. Anykš-čių raj., Viešintų apyl., Dobiliškių kaime.

Santuokos bus registruojamos š. m. liepos mėn. 3 d.

1. Girčiaus Konstan-tino, Konstantino s., gim. 1925 m., gyv. Troškū-nų m., Basanavičiaus gatvėje Nr. 8, su Su-deikaite Jadvyga, Karo-llo d., gim. 1929 m., gyv. Troškūnų m., Vy-tauto gatvėje Nr. 17.

Santuoka bus registruojama š. m. liepos mėn. 17 d.

1. Stapulionio Sta-nislavo, Adolfo s., gim. 1936 m., gyv. Troškū-nuose, Komjaunimo gat-vėje Nr. 17, su Sidlaus-kaite Jane, Bronislavo d., gim. 1935 m., gyv. Troškūnuose, Vilniaus gatvėje Nr. 20.

Santuoka bus registruojama š. m. liepos mėn. 24 d.

Kino teatre „Pergalė“ žiūrėkite šiuos kino filmus:

birželio 28-29 dienomis

„ATPILDAS“

*** * * * * *

* D E M E S I O ! *

Anykščių raikopsajungos paruošų skyrius superka džiovintus krapų stiebelius ir kmy-nų grūdėlius. Supirkimo vieta: Anykščiai, Troš-kūnai, Svėdasai, Debeikiai. Skiemonys.

Piliečiai, rinkite kmy-nų grūdėlius ir krapus ir parduokite raikopsajungos paruošėjams.

Paruošų skyrius

Anykščių elektrinės darbuotojai reiškia gilia užuojautą bendradarbiui ČIPKUI Boleslovui dėl jo motinos tragiškos mirties.

birželio 30- liepos 1 dienomis

„AIDAS“

Šią kino apysaką sukūrė Rygos kino studija pagal latvių rašytojo J. Jaunsudrabino trilogiją „Alja“.

Kadras iš kino filmo „Aidas“